

IZJAVA SVJEDOKA

Zovem se Steve Marissink. Rođen sam 28. studenog 1957. u Ontariju, Kanada. Djelatnik sam Royal Canadian Mounted Police (Kanadske kraljevske konjičke policije), Odjela za teška krivična djela - sjever, u Edmontonu, pokrajina Alberta u Kanadi. Imam 17 godina radnog iskustva u policiji; prvih osam godina radio sam kao uniformirani policajac u ophodnji, a posljednjih 9 godina istražujem teška krivična djela. Od tih devet godina, posljednje četiri istražujem ubojstva.

Godine 1993. dodijeljen sam UNCIVPOL-u /civilnoj policiji UN-a/ pri UNPROFOR-u u bivšoj Jugoslaviji.

Stigao sam u bivšu Jugoslaviju 24. svibnja 1993., a u Kanadu se vratio 1. prosinca 1993. Najprije sam mjesec dana bio raspoređen u Sektor istok (Tenja), potom četiri mjeseca u Sektor jug (Knin), a posljednjih sam mjesec dana proveo u Bosni (Srebrenica).

Nemam prethodnih iskustava u međunarodnim misijama.

Dok sam bio u Sektoru jug, bio sam istražni časnik za Sektor jug, stacioniran u Kninu. Dana 16. rujna 1993. ušao sam u tzv. Medački džep u sastavu timova za pretraživanje terena kanadskog bataljuna /CANBAT/ da bismo pretražili to područje nakon povlačenja hrvatske vojske.

Potvrđujem autentičnost sljedećeg dokumenta koji sam osobno napisao dok sam bio na misiji u bivšoj Jugoslaviji. Potpisao sam se na svaku stranicu tog dokumenta. Potvrđujem da su činjenice iznesene u njemu točne i da se taj dokument može čitati kao dio moje izjave:

1) Pismo od 10. rujna 1996. Glavnom stožeru ureda za vezu Civilne policije UN-a, Ottawa, upućeno od strane policajca S. H. Marissinka, djelatnika RCMP-a u Odjelu za teška krivična djela, Edmonton, Alberta, Kanada: Zahtjev za dokaze o ratnim zločinima, UNCIVPOL – bivša Jugoslavija. (Označeno sa A/1 – A/3)

Nakon povratka na posao u RCMP u Kanadi, godine 1996. primio sam zahtjev od Glavnog stožera Ureda za vezu UNCIVPOL-a u Ottawi za informacije koje bi bilo koji pripadnik Civilne policije mogao posjedovati u vezi s ratnim zločinima, tijekom njihova služenja u sklopu snaga UN-a u bivšoj Jugoslaviji.

Dokument označen sa "A/1 – A/3" je moj odgovor na taj zahtjev. Ja sam ga napisao, i njegov sadržaj je i danas izraz mog mišljenja. Može se čitati kao dio moje izjave.

U tom sam pismu napisao da sam 16. rujna 1993. vidio otprilike 15 vojnika odjevenih u uniforme "policije".

Ti su vojnici djelovali svježe. Imali su na sebi nove maskirne uniforme, mislim da su bile svijetlozelene. Razlikovale su se od uniformi kakve je nosila redovna hrvatska vojska, imale su drukčiji uzorak, nikad prije nisam vidio takve uniforme. Imali su oznake na ramenima s munjom s natpisom "RH MUP". U jednom sam im trenutku prišao jako blizu, i nije mi bio problem to pročitati.

Također su imali drukčije oružje od redovne hrvatske vojske, jer se činilo da imaju moderne borbene puške H&K.

Pretpostavio sam da su "Policija" i po vozilu u kojem su se vozili, to su bila plava vozila s natpisom "POLICIJA" ispisanim bijelim slovima.

Išli su ispred nas, a ne iza nas. Imao sam dojam da nas motre.

Ostali vojnici koje sam vidio u Medačkom džepu bili su obični hrvatski vojnici, imali su drukčije uniforme i oružje, i izgledali umorno i prljavo.

Kad sam spazio te specijalne vojnike, to je bilo otprilike sat vremena prije no što smo stigli do mjesta gdje nas je zaustavio hrvatski tenk.

To je bilo 16. rujna navečer, u sumrak. Mi smo se kretali naprijed, ali je naše napredovanje zaustavio hrvatski tenk koji se ispriječio na cesti.

Kanadski se bataljun zaustavio tik do njega s oklopnim transporterom opremljenim protutenvkovskim projektilom, ali se Hrvati nisu pomaknuli.

Bila je to vrlo napeta situacija, i ekipu za pretraživanje terena su udaljili s tog područja.

Stekao sam dojam da su nas Hrvati zaustavili kako bi dobili vremena da njihove ekipe za čišćenje terena obave svoj posao.

Dok smo tamo stajali, čuli smo pojedinačne pucnjeve i eksplozije s područja prema kojem smo išli.

Informacije u pismu o zgradama uništavanima minama postavljenim uz njih, ili drvom za potpalu poslanim uz njih, informacije su koje sam čuo od inženjera kanadskog bataljuna. Ja osobno ne znam kako mine funkcioniraju. Po meni, to je mogla biti bilo koja vrsta eksploziva. No ono što sam vidio svojim očima bile su mnoge kuće u Medačkom džepu uz čiji bi jedan ili više zidova bila naslagana drva za potpalu. Vidio sam ili drvo ili njegove izgorjele ostatke. Rekao bih da su uz oko 40-50% kuća bila na taj način naslagana drva.

Ono što me se posebno duboko dojmilo bila su razaranja koja sam vidio u Medačkom džepu. To nije bilo nasumično uništavanje, to je bilo totalno uništenje svega u Medačkom džepu. Sve su kuće bile uništene. Hrana je bila razbacana po dvorištima. Domaće životinje su bile ubijene. Sve je bilo uništeno.

Zavirili smo u svaki bunar u potrazi za leševima. Bunari su svi bili zagađeni.

U jednom sam bunaru vidio lešinu krave. U druge je bila bačena nafta i svakojako smeće. U bunarima nisam vidio kamenje. Bilo nam je drago da u bunarima nije bilo leševa.

U ostacima kuća u Medačkom džepu nisam vidio vrata ili prozorske okvire. Nisam tome obraćao puno pozornosti u to vrijeme, ali sam primijetio da na ostacima nema vrata ni prozorskih okvira. Ne sjećam se ni da su vrata i prozori ležali u ruševinama, ali za time nismo posebno tragali.

Na jednom smo mjestu našli golemu količinu kirurških rukavica, ne sjećam se gdje. Bile su djelomice zakopane ispod zemlje. Kako smo kopali dublje, nalazili smo na sve više tih rukavica. Zbog velike količine kirurških rukavica i kopanja, posumnjali smo da je tamo

masovna grobnica, pa smo prekopali to mjesto bagerom. Iskopali smo do dubine od 5 metara, ali nismo našli nikakva tijela. Za vrijeme iskapanja, našli smo još nekoliko takvih rukavica. Većina rukavica koje sam vidio bile su prljave, na njima je bilo krvi, bio je to medicinski otpad. Stekao sam dojam da su mogle poslužiti za utovar mrtvih tijela na kamione.

Ni u jednom trenutku nisam primijetio nikakvih naznaka da su te kuće služile kao vojne kasarne ili skladišta streljiva.

U pismu sam napisao da je jedna od žena imala 90 godina. To sam doznao tek poslije.

Za žene koje smo našli u kokošinjcu – kako stoji u pismu – smatrali smo da su mlade. Meni su izgledale mlade, stekao sam taj dojam po njihovu općem izgledu, po slabo razvijenim grudima, visini, težini – nisu mi izgledale teške, njihova odjeća, i koža na jednom stopalu – ta koža mi nije izgledala kao koža starije žene. Iznenadilo me kad se patolog vratio i rekao da je riječ o starijim ženskim osobama.

U lisnici nadenoj u kokošinjcu bilo je 2.000 USD u gotovini, i pretpostavili smo da je to pripadalo jednoj od žena.

Stekao sam dojam da su tamo bile držane kao zarobljenice.

U prostoriji su se nalazile dvije drvene stolice.

Vrata su bila odvaljena i ležala su na zemlji, kad smo tamo stigli.

Tijela su bila zapaljena, a ne zgrade. Moj je dojam bio da su tijela bila zapaljena. Zgrada je pretrpjela samo usputna oštećenja. Unutra je još bilo živih kokoši, koje su bile oprljene vatrom.

Stekao sam dojam da je vatra krenula od tijela.

One su izgorjele u toj mjeri da se koža napuhnula i odvojila, a prostorija je pretrpjela razmjerno mala oštećenja.

Našli smo čahure ispred vrata kokošinjca, i rupe od metaka s vanjske strane vrata.

Pretpostavljam da su najprije ubijene iz vatrenog oružja.

U pismu spominjem da je jedna od žrtava bila slijepa. To sam čuo od liječnika Kanadskog bataljuna koji ju je pregledao na licu mjesta.

U pismu kažem da je izgledalo da je nekoliko muškaraca koje smo našli bilo ubijeno iz vatrenog oružja iz blizine. Pretpostavio sam to po mnogim tijelima koja su imala rane od metaka u očnoj duplji.

Da je to bio snajperist, mnogi od tih ljudi vjerojatno bi još imali svoje oružje sa sobom.

Po općem dojmu o stanju tijela, položaju u kojem su nađeni itd. stekao sam utisak da su ustrijeljeni iz blizine.

Pregledao sam lubanje većine tih žrtava, ali nisam našao izlaznih rana. Pretpostavio sam stoga da su ubijeni iz blizine malokalibarskim oružjem.

Ti ljudi nisu izgledali kao da su pali u borbi. Neki nisu imali cipele, neki remen. Nekima su stradali zubi.

Za svako pronađeno tijelo sastavio sam zapisnik s datumom, vremenom i mjestom gdje je tijelo nađeno. Vojska nam je dala šestoznamenkastu koordinatnu oznaku za svaku lokaciju, koju smo stavili. Također smo svako tijelo označili brojem. Zapisnik s tim podacima stavljen je i u svaku vreću s tijelom koja je poslana u mrtvačnicu. Tijela bi bila prevezena ravno s mjesta gdje smo ih našli u mrtvačnicu. Sjećam se da su se pripadnici Civilne policije u mrtvačnici kasnije žalili da su se ti dokumenti uprljali od tjelesnih tekućina i da ih je bilo teško čitati.

U pismu navodim da mogu pružiti solidne dokaze o hrvatskim zlodjelima. Ti bi dokazi bile moje privatne fotografije i moja opažanja.

Za vrijeme davanja ove izjave, predajem istražitelju fotokopije u boji 50 kolor fotografija snimljenih za vrijeme mog boravka u bivšoj Jugoslaviji. Fotografije su numerirane tijekom ovog razgovora s brojevima od 1 do 50. Brojevi se ne poklapaju s originalnim brojevima negativa, i nisu nužno složene pravilnim redoslijedom.

Sve sam te fotografije snimio ja, osim nekoliko koje sam uključio – njih su snimili drugi pripadnici ekipe za pretraživanje mojim fotoaparatom i prema mojim uputama.

Sve su fotografije snimljene ili 16. rujna 1993., 17. rujna 1993. ili 18. rujna 1993. tijekom mojih aktivnosti u sklopu tima za pretraživanje terena Kanadskog bataljuna.

Svi negativni tih fotografija u mom su posjedu.

Potvrđujem autentičnost fotografije koje sam snimio - ili koje su snimljene prema mojim uputama - dok sam bio na misiji u bivšoj Jugoslaviji. One se mogu smatrati dijelom moje pismene izjave.

Te su fotografije sve snimljene u 13 sela u koja smo otišli s timom za pretraživanje terena, ali se danas ne mogu sjetiti imena.

Imena mjesta u koja smo otišli s tim timom sva su spomenuta u "Završnom izvješću o Medačkom džepu Civilne policije UN-a za Sektor jug" o kojem će biti riječi kasnije.

Fotografije su označene datumom, ili 16. rujna, 17. rujna ili 18. rujna 1993. i to se odnosi na stvarni dan kad je svaka od tih fotografija snimljena.

Prokomentirat ću neke od tih fotografija:

Fotografija označena sa 3:

Vrpca je znak da je nađeno bojevo streljivo. Na zemlji ispod vrpce leže bojeve topničke mine.

Fotografija označena sa 4:

Vidi se da ova kuća još gori. Ispred zgrade pokraj prozora leži kruh.

Rekli su mi da natpis na zidu znači "Vratit ćemo se". Ne sjećam se tko mi je to rekao.

Fotografija označena sa 5:

Mnoge su kuće bile ovakve, eksplozija je bila dovoljno jaka da cigle pretvori u krhotine.

Fotografija označena sa 7:

Prikazuje stanje životinja. Sve su životinje bile uginule, osim nekoliko kokoši koje su trčkarale naokolo.

Fotografije označene sa 6 i 8:

To je ista kuća.

Fotografija označena sa 9:

Dvije stotine metara od te kuće, ispred mene, je mjesto na kojem smo našli one krvave rukavice. To je isto područje gdje smo našli prevrnuti automobil u kojemu je bilo krvi.

Fotografija označena sa 1:

Puno je fotografija na kojima su prikazane kuće s crvenom oznakom. To je oznaka kanadskog bataljuna kao znak da se to područje čisti od mina.

Fotografije označene sa 14 i 15:

To je ista kuća prikazana na slici 9.

Fotografija označena sa 16:

On ovoj se vidi da kuća još gori.

Fotografije označene sa 17 i 18:

To su dvije kopije iste fotografije.

Snimljena je u prvih sat vremena nakon našeg ulaska u Medački džep.

Vojnici na lijevoj strani, s plavom zastavom, su pripadnici UN-a.

Ljudi na desnoj strani slike su vojnici koje sam ranije spomenuo s oznakama "RH MUP".

Na ovoj se fotografiji mogu vidjeti i svježe ispiljena stabla.

Fotografija označena sa 20:

Na ovoj se fotografiji vidi kako je drvo za potpalu poslagano uz zidove kuća.

Na nekoliko mjesta na zidovima kuće slijeva vide se tragovi paleža.

Fotografije označene sa 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 i 32:

Te su fotografije snimljene putem dok smo se vozili na to područje.

Fotografija 26 prikazuje mjesto polaska izvan Medačkog džepa – između Gračaca i Medaka – gdje smo se sastali prije ulaska u Medački džep.

Fotografija 28 prikazuje ukopani položaj Kanadskog bataljuna.

Fotografija 30 prikazuje hrvatski tenk, snimljen pri našem ulasku na to područje.

Fotografija označena sa 34:

Fotografija prikazuje drvo za potpalu poslagano uz jednu kuću. Kuća još gori. Obratite pozornost da se na nekim drvim nalazi lanac.

Fotografija broj 40 prikazuje istu hrpu i kuću.

Fotografija označena sa 37:

Prikazuje istu kuću s fotografijama označenih sa 6 i 8. Snimljena je na glavnom raskrižju triju cesta.

Fotografija označena sa 38:

Ova fotografija također prikazuje drvo naslagano uza zid.

Fotografija označena sa 42:

Prikazuje dio tima za pretraživanje terena.

Fotografije označene sa 44 i 45:

Gume su ili skinute ili zapaljene. Pitao sam se što je moglo izazvati dovoljno visoku temperaturu da se gume rastope, a da se pritom teže ne ošteti okoliš.

Potvrđujem autentičnost sljedećeg dokumenta koji sam sastavio i/ili napisao dok sam bio na misiji u bivšoj Jugoslaviji. Potpisao sam se na prvu stranicu tog dokumenta. Potvrđujem da su činjenice iznijete u njemu točne i da se taj dokument može čitati kao dio moje izjave:

2) Izvješće "ZAVRŠNO IZVJEŠĆE O MEDAČKOM DŽEPU CIVILNE POLICIJE UNA-A SEKTOR JUG – 10. listopada 1993. – Pripremio policajac S. H. Marissink, RCMP, CIVPOL # 150421, Istražni časnik, Sektor jug" (Označeno sa B)

Sastavio sam taj dokument u ime UNCIVPOL-a. Sadrži sve dokumente UNCIVPOL-a o operaciji Medački džep, zatim situacijska izvješća Civilne policije, sva izvješća pripadnika tima za pretraživanje terena – uključujući i izvješća o svim nađenim leševima i pretraženim kućama – te razgovore sa svjedocima koje je obavila Civilna policija.

Izvješće sadrži i drugi materijal UNPROFOR-a.

Neka od izvješća sam napisao ja u to vrijeme. Prvih 9 stranica – uvod – napisao sam ja. Ostala izvješća/dokumenti u ovom izvješću koja sam izvorno ja napisao sadrže moje ime u ovom ili onom obliku.